

ŠEŠT PÁDOV

LENKA GAHÉROVÁ

ŠEŠŤ PÁDOV

LENKA GAHÉROVÁ

Text © Lenka Gahérová, 2026

Vydalo vydavateľstvo HladoHlas Group, spol. s r. o.,

Rumunskej armády 1/6, 036 01 Martin

www.hiraxshop.sk, objednavky@hiraxshop.sk

ako svoju 120. publikáciu v roku 2026

Jazyková úprava Andrea Hošťáková

Grafická úprava vnútra Branislav Mikula

Grafická úprava obálky Atreya (Instagram: [@atreya_design](https://www.instagram.com/atreya_design))

Vytlačila tlačiareň Books Factory, 2026

Kontakt na autora:

www.facebook.com/leni.gaherova

ISBN 978-80-8216-054-6

*Podobnosť s realitou je náhodná.
Alebo nie?*

*Ak by sa aj napriek tomu niekto v ktoromkoľvek
príbehu našiel a nebude sa mu to páčiť,
je načas zamyslieť sa nad sebou :)*

PodĎakovanie

Zuzke a Božke za neoceniteľné rady a názory.

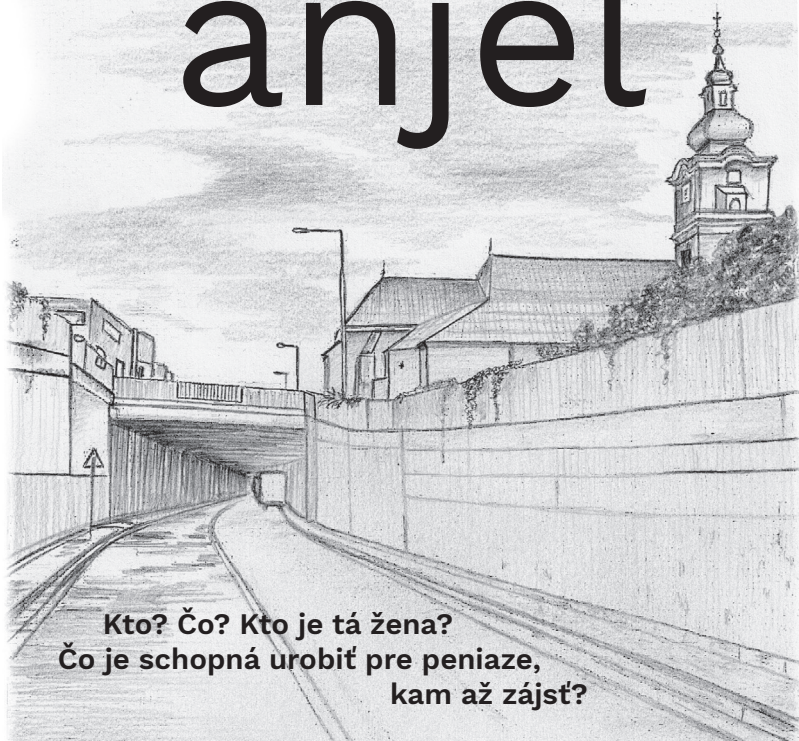
Paľkovi a Renátke za pomoc a ilustrácie.

Katke, Stanke a Dankovi za odborné rady.

A tým, ktorí sú uvedení v tiráži.

Bez vašej pomoci by Pády nevyšli.

Padlý anjel

**Kto? Čo? Kto je tá žena?
Čo je schopná urobiť pre peniaze,
kam až zájšť?**

Niekedy nás opustí zdravie, a to znamená, že si šťastie začalo baliť kufre. Ak ho chceme udržať, sme donútení urobiť niečo, čo by sme za normálnych okolností nikdy neurobili.

Ale čo potom, keď aj tie najlepšie úmysly niečo prekazí? Začneme o sebe pochybovať. No neznamená to, že sme zlyhali. To, že prežívame výčitky alebo smútok z nás nerobí zlých ľudí.

Všetko sa deje z určitého dôvodu.

Aj to zlé nás má niečo dôležité naučiť.

„Dobrý deň, pán riaditeľ,“ zdravila Eva úctivo hneď z príchodu. Zatvorila dvere a ponáhľala sa potriasť riaditeľovi rukou. Usmial sa a ukázal, aby sa posadila.

„Chcem sa vám veľmi pekne poďakovať za to, že ste sem prijali moju mamu. Moja kamarátka tu u vás robí opatrovateľku a vrelo mi vaše zariadenie odporučila. Viete, manžel je po operácii žalúdka a mne idú meniť tri titánové platničky na krčnej chrbtici. Máme doma ešte dcéru, ale tá má sklerózu multiplex. Keby mama chodila, nemusela by som to riešiť takto drasticky, ale keďže zostala ležať...“ nedopovedala. Rozhodila ruky a utrela si oči, v ktorých sa jej leskli slzy. Hanbila sa za to, že pred cudzím človekom vyťahuje ich rodinné problémy, ale akosi jej záležalo na tom, aby riaditeľ pochopil, prečo sa rozhodla mamu „odložiť“ do ich zariadenia. Alebo sa len snažila ospravedlniť sama pred sebou...?

„To je v poriadku, pani Bezáková. Mne nič vysvetľovať nemusíte. Na to tu predsa sme. Nebojte sa, o vašu mamičku sa dobre postaráme,“ povedal upokojujúcim hlasom. Usmial sa a vstal. Takéto emocionálne výstupy tu vidal často, ale stále si na to nezvykol. Nie všetci, ktorí do ich penziónu umiestňovali rodičov alebo príbuzných, tak robili preto, aby sa ich zbavili, lebo im boli na ťarchu, alebo preto, lebo nutne potrebovali ich byť. Niektorí jednoducho nemali na výber a týmto ľudom sa snažil pomôcť, aby ich to rozhodnutie tak veľmi nebolelo. Otvoril dvere a zakričal na kolegyňu, ktorá mala na starosti praktický chod penziónu.

„Ivetka, pod' si prevziať pani Bezákovú a dohodnite podrobnosti prijatia jej mamičky,“ požiadal a s rukou na Eviných pleciach ju viedol von zo svojej kancelárie.

Eva tlačila vozík, na ktorom sedela jej mama, a prstami zvierala ručné opierky.

„Evka moja, ja ta nechcem...“ zašepkala plačlivo.

Eva zastavila a čupla si pred vozík.

„Mami, bude to iba na čas, kým budem v nemocnici a kým sa po operácii nezotavím natoľko, že sa o teba budem môcť opäť starať. Keby si sa aspoň snažila chodiť, nebolo by to potrebné, ale keď iba ležiš, nevládžeme sa s tebou naťahovať,“ pokúsila sa ju ešte poslednýkrát prehovoriť.

Mama pred pol rokom spadla a odvtedy odmietla chodiť. Vodili ju po všetkých možných vyšetreniach, ale nezistili žiadnu príčinu, ktorá by jej

bránila v pohybe. Dva razy do týždňa k nej chodila rehabilitačná sestra, cvičila s ňou, pomocou chodítka prešla po izbe aj na toaletu. No len čo rehabilitačná opustila ich byt, mama sa zasekla a odmietla vstať. Upozorňovala ju, že majú s manželom vážne zdravotné problémy, a pokiaľ nezačne chodiť, budú ju musieť umiestniť do penziónu, no všetko bolo márne. Doktori potvrdili to, čo Eva predpokladala. Ten problém je v hlave.

Otvorili sa dvere a v nich stála usmiata sestrička.

„Vitajte, pani Strnadová. Už na vás čakáme. Budete mať útulnú izbičku s televízorom a príjemnou spolubývajúcou. Pani Majerská kedysi spievala v opere a je to veľmi milá dáma. Už sa na vás teší,“ štebotala príjemným hlasom a Eva si vydýchla, že mama bude zatiaľ v dobrých rukách.

„No, hlavne aby mi nespievala na dobrú noc,“ utrúsila mama s náznakom irónie. Eva zaškúlila a ospravedľujúco pozrela na sestričku.

Prvé týždne ju pravidelne navštevovala, a aj keď sa zdalo, že si v penzióne zvyká, zakaždým sa dcéry opýtala, kedy ju už odvezú domov.

„Mami, po operácii je potrebné mať minimálne dva mesiace úplný pokoj, a potom rehabilitácie. Musím sa dať poriadne do poriadku, aby som sa vládala o teba starať. Veď vidíš, že momentálne mám čo robiť sama so sebou a s Rudom. Vydržíme to, a potom už budeme stále spolu, dobre?“ upokojovala ju.

„Nebojte sa, máme sa tu dobre. S vašou mamičkou sa stále rozprávame, ani televízor nepotrebujeme. Je veľmi milá,“ vložila sa do rozhovoru bývalá operná speváčka.

Eva sa na ňu vďačne usmiala.

„A vy ste tu ako dlho?“ opýtala sa zo slušnosti.

„Desať rokov. Moja vina. Nemala som deti. Naháňala som sa za kariérou, za slávou a nepomyslela som na to, že zostanem a nikto z mojich obdivovateľov sa o mňa nepostará. Teraz mám deväťdesiatdva rokov a som sama ako prst,“ vysvetlila smutne, no bola vďačná, že sa má s kým porozprávať, že sa o ňu zase niekto zaujíma.

„Vo vašom veku je už viac-menej normálne, že je človek sám a skončí na takomto mieste. Pozrite na mňa. Som od vás o šesťdesiat rokov mladšia, mám dcéru a predsa som tu s vami,“ prerušila ju mama a Eva sa od nepríjemného

pocitu začala potiť. Nehcela byť na mamu zlá, ale toto ju nahnevalo. Cítila potrebu, že sa musí brániť.

„Mami, prečo tak hovoríš? Veľmi dobre vieš, ako sme na tom s Rudom zdravotne, a keďže nechceš chodiť, nemali sme iné východisko. Veď tu nebudeš nastálo,“ napomenula ju, a aby zarazila ďalšie frflanie, obrátila sa na spolubývajúcu: „Viete, muž je po operácii, ja idem na zákrok o päť mesiacov a naša mama odmieta chodiť. Nevládzeme ju dvíhať a nosiť. Preto sme to museli riešiť takto.“

„Päť mesiacov som ešte mohla byť doma,“ prerušila ju mama.

„Lenže miesto sa im uvoľnilo teraz. O päť mesiacov by si sa sem už nemusela dostať.“

„To by mi nevadilo.“

„Ani mne, keby si sa snažila chodiť. Vy chodíte?“ obrátila sa opäť na opernú speváčku, aby zabránila novej hádke s mamou.

„Ja, áno. Nútim sa. Každé ráno ďakujem Bohu za to, že mi daroval ďalší deň. Vstanem a pred oknom cvičím jednoduché cviky. Keď je vonku pekne, idem do záhrady, alebo do obchodu, a keď je zima či prší, prechádzam sa po budove a rozprávam sa s ostatnými. Niekedy cez otvorené dvere zazriem trvalo ležiacich, a to je pre mňa tá najsilnejšia motivácia, aby som bola v neustálom pohybe. V spoločenskej miestnosti nám robia rôzne programy. Zaujímavé besedy, prednášky, omše, tancovačky, hry, vystúpenia detí a tom-boly. Keď sa k tomu správne postavíte, môžete si predstavovať, že ste na dovolenke,“ rozprávala s úsmevom, viac pre svoju novú spolubývajúcu ako pre jej dcéru.

„Vidiš, mami? Stačí mať trochu pozitívny pohľad a možno sa ti tu aj zapáči. Poďte, dievčatá. Spravím vám pár fotiek. Dám vám to vytlačiť a nabudúce donesiem. Budete mať pamiatku,“ pohladila mamu po líci a vďačne pozrela na pani Majerskú.

Tá, celá natešená, zastala za svojou novou spolubývajúcou, ruku jej položila na plece a vyčarovala jeden z tých svojich úsmevov, ktoré rozdávala na konci predstavenia. Dokonca aj mama roztvorila pery, čo sa pri troche fantázie dalo nazvať úsmevom. V ten deň Eva odchádzala pokojnejšia. Dúfala, že mamu jej spolubývajúca naučí, ako byť v penzióne, keď už nie šťastná, ale aspoň spokojná.

Na druhý deň popoludní navštívila ich obvodnú lekárku.

„Pani doktorka, vôbec z toho nemám dobrý pocit. Mama si tam asi nezvykne. Úplne rezignovala.“

„Dajte mamičke čas. Viete, je to náročné. V jej veku si zvykať na nové prostredie, nových ľudí... Nie je to vôbec ľahké.“

„Pani doktorka, prepáčte, že pripomínam váš vek, ale vy ste iba o rok mladšia ako moja mama a chodíte navyše aj do práce. No ona to už celkom vzdala. Takáto nepríjemná bola v poslednom čase aj doma. Už sme to s ňou nezvládali. Chodím do roboty, teda aspoň som chodila, kým sme boli obaja zdraví, muž sa staral o dcéru a teraz už aj o mamu. Osem a pol hodiny denne sedím v kancelárii, vybavujem stránky, prichádzam do styku s rôznymi ľuďmi, a že na polícii sú tí ľudia naozaj rôznorodí, to vám nemusím hovoriť. Sama to iste veľmi dobre poznáte. A potom prídem domov a čaká ma druhá šichta s mamou, ktorá sa chová horšie ako niektorí cvoci, ktorí mi v práci vojdú do dverí. Prepáčte za ten výlev,“ ospravedlnila sa a utrela si slzy.

„Vôbec sa nemáte za čo ospravedľovať. A keď už hovoríte o tej mojej práci, tak práve preto som vás zavolať. Rozhodla som sa, že je načase odísť na dôchodok. Chcela som sa s vami rozlúčiť. Boli ste s mamičkou milé pacientky, kvôli takým, ako ste vy, som to v práci vydržala tak dlho.“

„Odchádzate?! Naozaj? Vidíte, uvedomujem si, koľko máte rokov, že nebudete môcť robiť do konca môjho života, ale u vás je to ako s tým Karlom Gottom. Tiež sme všetci akoby počítali s tým, že bude vystupovať večne. Čo si teraz bez vás počneme?“ Eva sa snažila odľahčiť situáciu, lebo pocítila, že ju v očiach štekli slzy.

Doktorka to pochopila. Usmiala sa a položila Eve ruku na plece.

„Nebojte sa, namiesto mňa príde mladá, empatická doktorka. Verím, že sa o vás aj o mamičku postará rovnako ako ja. Viete, tiež som sa starala o mamu, kým...“ nedopovedala, nahlas preglgla a rukou prikryla zlatý krížik, ktorý nosievala na krku.

„Ten máte po svojej mame?“

„Áno. Dala mi ho pred smrťou. Tiež sme sa veľa hádali. Niekedy som si myslela, že mi to robí naschvál. Trvalo to dlho. Viete, niečo vám porozprávam. Sadnite si. V októbri 1944 americké letectvo bombardovalo naše mesto. Mali za úlohu zničiť železničnú trať aj stanicu, ktorá mala veľký

strategický význam. Pri jednom takomto útoku zahynul môj otec. O dva mesiace bombardovali aj obytné domy. Údajne na civilné obyvateľstvo zhodili vyše tisíc bômb. Jedna dopadla aj na dom, v ktorom bývali rodičia. Vlastne, už len mama s mojou dvojročnou sestrou. Zavalilo ich to, a keď sa k nim prehrabali ľudia, moja mama držala v náručí svoje jediné dieťa mŕtve. Zostala sama, nemala kde bývať, lebo mesto bolo až na pár domov zrovnané so zemou. O mesiac mama zistila, že je v druhom stave. O šesť mesiacov som sa narodila ja. Viete, prečo to všetko tak presne viem? Mama mi to opakovala vždy, keď som si našla známosť, alebo mi ponúkli miesto v nemocnici. V podstate ma vydierala tým, že ma vychovala, a teda je mojou povinnosťou sa o ňu postarať. Preto som v sedemdesiatpäťke obvodná stará dievka. Nemala som čas ani nárok na svoj vlastný život. Iba práca a mama. Alebo skôr naopak. Keď som sa zbadala, že musím žiť aj svoj vlastný život, zistila som, že na rodinu som pristará. No, aspoň som nepotrestala svoje deti tým, že sa o mňa budú musieť starať. Nemala som s ňou ľahký život, no odkedy odišla, veľmi mi chýba. Túto retiazku som odvtedy nedala dole z krku. Hovorila mi, že vďaka tomu krížiku všetko prežila. Keď mi ho dávala, zaprisahala ma, že ho nesmiem dať dole z krku,“ dohovorila a krížik na retiazke dala Eve pred oči.

„Tak ste ho odvtedy nikdy nezložili?“

„Zložila. V nutných prípadoch. Ale len na pár hodín či minút,“ usmiala sa, no bol to smutný úsmev.

„Takže vy už teraz nikoho nemáte?“

„Mám ešte bratranca, jeho ženu a ich syna Jožka. S tými sa stretávam. A Jožko je zlatý. Čokoľvek potrebujem, vždy sa naňho môžem spoľahnúť. Nepoznáte ho? Je policajt.“

„Policajt? Jozef? Robí na našom oddelení? Ako sa volá priezviskom?“

„Neviem, na akom oddelení robí, ale volá sa Ševčík.“

„Jožko Ševčík? Áno, Jojo u nás robí. Zlatý chalan. Tak vy ste rodina? Vidíte, svet je naozaj malý,“ Eva sa zasmiala, akoby na chvíľu zabudla, kvôli čomu prišla.

Doktorka ju však vrátila do reality.

„Pôjdem vašu mamičku navštíviť a porozprávam sa s ňou,“ prisľúbila a urobila jej na rozlúčku krížik na čelo.

Mama nakoniec zostala v penzióne aj cez Vianoce. Spolubývajúca ju prehovorila, aby ju cez sviatky nenechala samu a na pomoc jej prišli aj sestričky. Už prešla pár krokov, jedla za stolom, posedela v kresle, takže celé dni nepreležala iba na posteli. Evu mali operovať v apríli. Upokojila sa a mamu navštevovala častejšie a bez predchádzajúceho napätia. Verila, že všetko dobre dopadne. Jediné, po čom jej behali zimomriavky po chrbte, boli správy. Zo všetkých strán na ľudí sypali informácie o nebezpečnom víruse nazvanom kovid. Pri návšteve penziónu ju, vraj dočasne, nepustili do budovy. Požiadala protivnú sestru, ktorú dovtedy nevidela, aby ju pustila aspoň za riaditeľom, no dozvedela sa, že v ich penzióne nastali personálne zmeny a pôvodný riaditeľ bol prepustený. Z tej správy sa jej zakrútila hlava.

„Ale ja tu mám mamu!“ kričala na protivnú sestru, ktorá jej dvere pribuchla pred nosom a bez povšimnutia kráčala z jej dohľadu.

Vytiahla mobil a medzi kontaktmi našla kamarátkino číslo.

„Ahoj, Bea, prosím ťa, čo sa to u vás deje? Vôbec ma nepustili za mamou!“ vychrlila, keď sa prestal ozývať vyzváňací tón, ani nepočkala, kým sa kamarátka ohlási.

Odpoveď neprišla hneď. Eva počula, ako sa kamarátka na druhom konci nadýchla.

„Počula si ma?“

„Áno, počula. No, čo sa deje. Hádam sleduješ správy a vieš, aké svinstvo sa na nás valí. Všetci majú strach, nikto nevie, čo bude, keď to v plnej sile udrie aj u nás. Máme tu plnú budovu ľudí tej najzraniteľnejšej skupiny. Isto chápeš, že musíme byť opatrní. Okrem toho možno už vieš, máme nové vedenie, a to vydalo najprísnejšie opatrenia. Je len otázkou času, kedy penzión natvrdo uzavrie a nás v ňom. Nepretržite sledujú počet nakazených na Slovensku a s pribúdajúcimi prípadmi ochorenia narastá nervozita. Takže prepáč, nie som poslom dobrých správ.“

„Och, Bože. O mesiac ma zoperujú, a potom, hneď ako to bude možné, zoberiem si mamu domov,“ zaumienila si Eva, no to, čo nasledovalo potom, nepredpokladal nikto. Najprv úplne zrušili návštevy v penziónoch a všetkých zdravotných zariadeniach, postupne vláda vyhlásila zákaz všetkým občanom vychádzať z domu, výnimkou bola len cesta do zamestnania alebo do obchodu, a zrušili sa všetky zákroky a operácie.

Eva bola nešťastná. Každý deň mame volala a premáhala pri tom plač. A mama sa jej každý deň pýtala, kedy sa bude môcť vrátiť domov. Po dvoch mesiacoch mama prestala prijímať hovory a o niekoľko dní sa jej opakovane hlásil už len neosobný hlas služby od operátora:

„Číslo, ktoré voláte, je momentálne nedostupné.“

Zavolala novému riaditeľovi penziónu, no ten ju zrušil, že pokiaľ nemá nič dôležité, aby neblokovala linku. Mama je vraj v poriadku a či nesleduje správy, aká je situácia a nech nerobí paniku, že ona nie je jediná, ktorá tam má matku. Keby ho všetci stále otravovali, telefón by mu neprestal vyzvárať. Hovor zrušil bez toho, aby sa slušne rozlúčil. Nechcela Beátu zneužívať, ale keď sa s mamou nespojila celý týždeň, bola z tej neistoty s nervami v koncoch. Rozhodla sa jej zavolať.

„Bea, prosím ťa, nehnevaj sa, že otravujem, ale vôbec sa neviem dovolať mame, a ten nový riaditeľ je asi úplný pako. Prepáč, viem, čo sa deje s tou korunou, že toho majú veľa, ale vôbec nebol ochotný povedať mi, ako sa má mama, či je v poriadku, zdravá, či niečo nepotrebuje... A ona má stále vypnutý mobil,“ rozprávala rýchlo, pri posledných slovách sa jej už hlas triasol od potlačovaného plaču.

„No, Evi, vieš...“ začala Beáta, no odrazu, akoby nevedela, ako má pokračovať. Vôbec si neuvedomila, ako kamarátku vystraší.

„Božemôj, Bea, nepovedz mi, že sa mame niečo stalo!“ teraz už naozaj plakala.

„Pokoď, Evi, nechcela som ťa vyplašiť. Tvoja mama žije. Teda, aspoň žila, keď som odtiaľ odchádzala,“ upokojovala ju.

„Jáj, ty si trúba. Riadne si ma vydesila. Takže si mamu videla, keď si dnes končila? Je všetko v poriadku? Prečo mi neberie mobil?“

„Vieš, Evi, ja som z práce neodišla dnes. V podstate ja som z práce neodišla. Mňa vyhodili,“ priznala jednoducho.

„Čože ťa?!“

„Vyhodili.“

„To ma podrž. Čo si vyviedla?“

Eve v prvom momente napadlo, že jej kamoška mala v práci poriadny malér, keď s ňou rozviazali pracovný pomer.

Beáta sa zhlboka nadýchla.

„Chceš ma naštvat? Aby si vedela, čo som vyviedla, tak ti teda poviem, čo som také strašné vyviedla. Nová opatrovatel'ka Andrea, ktorá nastúpila spoločne s novým šéfom, začala používať neštandardnú starostlivosť o klientov. Mne sa to nepáčilo, tak som to ja naivka išla nahlásiť riaditeľovi. Viem, že spolu spávajú, je to verejné tajomstvo, ale predsa len som si myslela, že také závažné udanie zatieni akýkoľvek sex.“

„Neviem, čo si zistila, ale už len z toho, čo naznačuješ, mi behá mráz po chrbte. Idem za tebou.“

„Nemôžeš. Vieš, že po dvadsiatej hodine je už zákaz vychádzania...“

„Ja kašlem na zákazy ako za protektorátu. Hneď som u teba,“ rozhodla a Beáta zostal v ruke už len hluchý mobil.

Eva celú cestu bežala. Keď jej kamarátka o pár minút otvorila dvere, dychčala a nevládala ani rozprávať. Šľapky striasla z nôh a nechala ich rozhodené v strede chodby. Vošla do obývačky, napila sa z čaju, ktorý si Beáta nestihla vypiť, a hodila sa do kresla.

„Tak hovor,“ vyzvala majiteľku bytu a rukou pritom ukázala, aby si sadla oproti nej, akoby tam bola doma ona.

„Dáš si niečo?“ opýtala sa v snahe oddialiť rozhovor.

„Nič nenos. Dopijem tento čaj. Sadni si a rozprávaj,“ vyprskla nedočkavo.

„Ako chceš, ale nebude sa ti to páčiť,“ upozornila ju, ak by si to chcela rozmyslieť.

„To nechaj na mňa. Keď si mi to nechcela povedať, nemala si ani začínať. Teraz už hovor, prosím,“ dodala mierne, lebo si uvedomila, že jej správanie od nervozity hraničí s drzosťou.

„Dobre teda,“ Beáta sa zhlboka nadýchla a prvýkrát nahlas povedala, prečo prišla o zamestnanie.

„Korona síce zúrila všade okolo nás, ale pôvodný riaditeľ zaviedol také opatrenia, že sme všetko v pohode zvládali. Nemyslím len zamestnancov, ale aj seniorov. Napriek tomu, že mali byť sprísnené opatrenia, riaditeľ odmietol pozatvárať tých staručkých ľudí vo svojich izbách. Jediné, čo mali zakázané, bolo vychádzať z budovy. Ale inak sa stravovali všetci spolu v jedálni a pred večerou sa stretávali v spoločenskej miestnosti. Keď nevychádzali von, nemali sa kde nakaziť, takže mohli byť v pohode spolu. Túto situáciu

zvládali najmä preto, že o tom, čo sa deje, diskutovali a hlavne chápali, že sú tam všetci na jednej lodi. Lenže nejaký dobrák to nahlásil na hygienu, prišla kontrola a riaditeľ'a vyhodili za nedodržiavanie protipandemických opatrení. Čo bolo skutočným dôvodom jeho výpovede, nám bolo jasné hneď, keď sme sa zoznámili s novým vedením a s jeho politickým zaradením. Ešte len potom sa začali diať veci.

Raz som bola s Andreou prezliekať posteľnú bielizeň. Do jednej babičky tak strčila, že si buchla hlavu o stenu. Chytla som ju za ruku a vytiahla na chodbu. Vynadala som jej, či sa zbláznila, že takú starú ženu ten úder mohol aj zabiť. A vieš, aká bola jej reakcia? Zasmiala sa a povedala: „No a čo? Aspoň by bolo mínus jedna. Aj tak to tu praská vo švíkoch.“ Vyrasila mi tým dych.

Asi dva dni po tomto incidente som vošla do izby k jednej zlatej babičke. Nevedela som, že ona ju tam kŕmi. A vieš ako? Ľavou rukou ju držala za líca tak, aby jej otvorila nasilu ústa. Lyžičku jej pchala medzi zataté zuby tak silno, že jej vyrazila v protéze zub. To som ju už nevytiahla von. Kričala som na ňu rovno pred klientkou, či sa zbláznila, že jej vyrazila zub. A vieš, aká bola teraz jej reakcia? „No a čo, veď ju to nebolelo.“ To som už nemohla nechať len tak. Veď ona v podstate tých starých ľudí týra! Rozmýšľala som, ako to riešiť. Rozprávala som sa o tom s ostatnými kolegyňami, no všetci po sebe pozerali, čakali, čo povedia ostatní, no iba jeden chalan nahlas povedal svoje skúsenosti s ňou. A on jediný ma podporil a sľúbil, že pôjde za riaditeľ'om so mnou. Chápeš? Iba jeden zo všetkých zamestnancov bol ochotný potvrdiť, aké má praktiky a ísť to dosvedčiť pred šéfom. Ešte aj upratovačky vedeli, čo sa tam deje. Andrea ešte s jednou ich nútili, že musia ležiacich starčekov prebaľovať, vraj ony sa v hohnách hrabať nebudú. Počula som ich. Ale keď som požiadala, aby to išli dosvedčiť pred šéfom, snažili sa ma presvedčiť, že ony sa vlastne vôbec nerozprávajú o našom penzióne a jedna mi doslova povedala: „A takto sa šíria drby. Nieкто načúva za dverami, začuje kúsok rozhovoru, vyvodí si nesprávny záver a narobí kopec problémov.““

Beáta sa musela nadýchnuť, aby sa upokojila a pokračovala tichším hlasom: „Povedala som ti to, čo som videla na vlastné oči. Nie to, čo všetko som ešte počula,“ stíchla a Eva na ňu pozerala s otvorenými ústami. Pri predstave, že by sa niekto takto správal k jej mame, ju striaslo.

„A moja mama?“ zašepkala, v očiach mala hrôzu.

„Kým som robila, bola v poriadku. Všetci vedeli, že je to moja známa. Nikto si k nej nič nedovolil.“

„A teraz, keď tam nie si?“

„Teraz netuším. Je mi to ľúto.“

„Preboha!“

„Veru, preboha.“

„A? Išiel tam s tebou? Ten kolega, išiel s tebou za riaditeľom?“

„Išiel. Aj on je bez roboty.“

„To nemôže byť pravda.“

„Bohužiaľ, je.“

„Ale ten riaditeľ... nejakto to hádam riešil, nie? Vyvodil z toho nejaké dôsledky!“

„Vyvodil. Vyhodil nás obidvoch.“

„Ako to odôvodnil? Prečo ti dali výpoveď? A to sa neboja, že to niekomu poviete?“ Eva nechápala. Bolo to ako zo zlého filmu.

„Nie, neboja. Nový šéf nie je normálny riaditeľ a opatrovatelka Andrea nie je normálna žena. Obaja sú dosadení politickí pracovníci, a tým, ktorí ich obsadili do týchto funkcií, absolútne nezáležalo na ich vzdelaní, skúsenostiach či schopnostiach starostlivosti o seniorov, ale na schopnosti zaočkovať všetkých klientov aj zamestnancov. Vedomie toho, že je neohrozený, lebo za ním stoja mocní kamaráti, z neho robí diktátora. Takže ak by si chcela vedieť, čo bolo dôvodom mojej výpovede, tak na papieri je napísané: Odmietnutie očkovania, čo by mohlo viesť k nakazeniu klientov nebezpečným vírusom.“

„Mne sa sníva zlý sen. Hneď zajtra si pôjdem po mamu.“

„Byť tebou, nespoliehala by som sa na to, že ti čo i len dvere otvoria. Ale skúsiť to môžeš. Keď nič iné, aspoň budú vedieť, že sa o mamu zaujímaš,“ usúdila Beáta, ale veľkú šancu na úspech jej nedávala.

„Vedia, že sa zaujímam. Každý deň tam volám, pýtam sa, ako sa má, prečo mi neberie mobil, či je v poriadku a kedy ju môžem prísť navštíviť. Buď to nikto nezdvihne, alebo ma odbijú, že mama je v poriadku a zrejme chce mať odo mňa pokoj. Pokoj, rozumieš? Od vlastnej dcéry! No po tom, čo som počula, pochybujem, že tá baba registruje, kto volá a na koho sa pýta.“

Eva, po tom, čo sa dozvedela od kamarátky, sa do penziónu vybrala hneď na druhý deň ráno. Presne ako Bea predpovedala, k hlavnému vchodu prišla opatrovateľka, ktorú ešte nepoznala, ale dvere neotvorila. Cez sklo gestikulovala v odmietavom geste a ukazovala na papier prilepený na dverách, ktorý oznamoval, že penzión je z dôvodu nebezpečnej vírusovej choroby zatvorený do odvolania. Nevedela, čo robiť. Stála tam a plakala.

„Mami, prepáč,“ šepkala bezradne.

Po troch mesiacoch beznádeje a neistoty, čo je s mamou, jej ju konečne dovolili navštíviť. Podmienkou bol respirátor, v ktorom nemohla dýchať, a očkovací preukaz alebo potvrdenie testu na koronu s negatívnym výsledkom.

Hneď pri vstupe do budovy ju vystriekali dezinfekciou ako deratizéri, ktorí sa snažia zbaviť potkanov. Opatrovateľka ju zaviedla až do izby, kde mama ležala na posteli s rúskom cez pol tváre. Pribehla k nej.

„Mami, ahaj, konečne ma za sebou pustili,“ rozprávala rýchlo, no mama sa ani nepohla. Nereagovala, neotočila hlavu, ani na dcéru nepozrela.

„Vidíte, vôbec jej nechýbate. No, tak ste ju videli, presvedčili ste sa, že s vami nechce rozprávať a už viete, prečo vám nedvíha mobil. A teraz už môžete ísť,“ chytila Evu za pažu a chcela ju vyviešť z miestnosti.

„Nedotýkajte sa ma!“ povedala Eva s dôrazom na každé jedno slovo.

Pani operná speváčka scénu ustráchané pozorovala a rúško si popravila cez tvár, až jej bolo vidno iba oči.

„Poviete mi, načo má ten vechť cez pol hlavy? Dúfate, že sa zadusí, aby ste mali stav mínus jeden?“ chcela dať zamestnankyni najavo, že vie, ako sa tam starajú o starých ľudí, ktorých im ich príbuzní zverili do opateru a ešte za to platili.

Chytila rúško a chcela ho mame stiahnuť. Opatrovateľka ju drsne schmatla za zápästie v snahe zabrániť jej v tom.

„Nie!“ zakričala nahlas, akoby dúfala, že ju začuje kolegyňa a dobehne, aby na ňu boli v presile.

„Nedotýkajte sa ma!“ zavrčala, vyšklblá sa jej a opatrne z maminej tváre sňala rúško.

„Ježišikriste!“ zašepkala a respirátor na svojich ústach zakryla dlaňami. Bála sa, že bude kričať.

Obrátila sa k opatrovateľke a keby mohol pohľad zabíjať, bol by stav mínus jeden, no medzi zamestnancami. Jej drahá mama mala po tvári modriny, líca prepadnuté, pery popraskané, v kútikoch úst jej medzi chrastami svietila krv. Strhla si z tváre respirátor a nahla sa nad ňu. Ležala tam ako pacient v bdelej kóme, akoby vôbec nevnímala, čo sa okolo nej deje.

„Mami, mamička, počuješ ma? To som ja, Eva, prišla som za tebou,“ bozkávala jej líca a hladkala vlasy, ktoré boli masťné a neupravené. Niečo nahmatala, a keď sa prizrela, uvidela chrastu.

„Čo ste s ňou urobili?“ narovнала sa a podišla k žene, ktorá sa mala o jej mamu starať. No momentálne to vyzeralo tak, akoby jej mama nebola v penzióne pre dôchodcov, ale v strašnom sanatóriu pre duševne postihnutých. Narovнала sa a cez zaťaté zuby povedala: „Toto vám nedarujem. Zažalujem vás za týranie zverenej osoby.“

Asi vyzerala presvedčivo, lebo zamestnankyňa len vyhrkla: „Hovorila som Andrei, že jej má dať za hlavu vankúš, ale nepočúvala,“ a vybehla z izby.

Pani operná speváčka zodvihla hlavu a skontrolovala, či sú samy. Stiahla si rúško z úst a zašepkala: „Vulgárne nám tu nadávajú. Kradnú sladkosti, ktoré nosí rodina a namiesto jogurtov nám dávajú starý chlieb namočený v mlieku. Jeden pán hovoril, že mu zmizli aj peniaze, ale presviedčali ho, že si isto nepamätá, kde si ich odložil. A vašej mamičke zobrali mobil. Preto vám nemohla volať, kým ešte rozprávala. Keď sa niekto nevládze hýbať, tak ho bijú. Aj vašu mamičku. A keď povedala, že sa nedá zaočkovať, vyhrážali sa jej, že ju dajú do pivnice, aby nenakazila ostatných. A vyhrážali sa jej, že keď niečo cekne, vyrazia jej aj tie zuby, ktoré ešte má. Preto prestala rozprávať,“ rúško natiahla späť na tvár, a aby niekto z personálu nezistil, že žalovala, otočila sa k Eve chrptom a tvárila sa, že tam vlastne ani nie je.

O pár sekúnd do izby vbehli tri ženy a ťahali Evu k vchodovým dverám.

„Nech sa páči. Návšteva sa skončila. Až do odvolania sú akékoľvek stretnutia s klientmi zakázané!“

„Nechajte ma! Idem, ale môžete si byť istí, že toto len tak nenechám. Na tú vašu Andreu a aj na celý penzión podám sťažnosť! Mamu som si odfotovala, a keď prídem nabudúce a bude mať nové modriny alebo chrasty, tak si ma neželajte! Robím na polícii, takže sa postarám, aby sa to doriešilo! A pustite ma! Nedotýkajte sa ma!“ kričala hystericky.

S tým fotením si to vymyslela, no teraz ľutovala, že jej to naozaj nena-
padlo. Mala ju odfotiť hneď, aby mala dôkaz. Rozmýšľala a rozrušená sa
vracala domov. Zaumienila si, že na druhý deň sa zájde poradiť za riaditeľom
ich obvodu, ako postupovať pri podaní žaloby.

Len čo ráno vošla do kancelárie, zazvonil jej na stole telefón vnútornej
linky. Zdvihla ho a zároveň si vešala kabelku na stoličku.

„Prosím?“ ohlásila sa.

„Tu je riaditeľ. Pani Bezáková, prídte ku mne čo najskôr. Najlepšie
okamžite,“ oznámil bez pozdravu.

Eve sa zdalo, že je našťavaný. Pokrútila hlavou a uvažovala, čo asi po-
kašľala. Ešte toto jej chýbalo. „Chcela som od teba radu, no teraz to vyzerá,
že od teba dostanem akurát tak pucung,“ uvažovala predtým, než zaklopala
na dvere na druhom poschodí.

„Ahoj,“ pozdravila sekretárku.

„Ahoj, čo potrebuješ?“

„Práve mi volal šéf, že mám okamžite prísť. Nevieš, čo sa deje?“

„To netuším. Nič mi nehovoril,“ čudovala sa sekretárka a pokrútila hlavou.

„Tak to som musela spraviť asi riadny príser, keď ma zavolať osobne.
Ohlásiš ma?“

„Jasné. Keď hneď, tak hneď,“ so šéfom sa netreba zahrávať, preto sa
zdržala ďalších komentárov a vošla do kancelárie našťavaného riaditeľa.

O pár sekúnd vyšla a s grimasou schovanou pod rúškom Evu poslala do
jamy levovej.

„Pani Bezáková, mal som dosť nepríjemný telefonát, kde sa sťažovali na
vaše správanie v penzióne na Severnej ulici. Vraj ste tam robili výtržnosti
a hrali ste sa na policajtku. Takže vôbec ma nezaujímajú podrobnosti,
nebudem z toho proti vám vyvodzovať žiadne sankcie, ale dôrazne vás žia-
dam, aby sa to už neopakovalo. Je nepripustné, aby ste sa oháňali svojím
zamestnaním a vyhrážali sa riaditeľovi penziónu! Vlastne komukoľvek. To
by sa mohlo stať, že o takúto pracovníčku, ktorá je agresívna a zneužíva svo-
je zamestnanie, stratíme záujem. Rozumieme si?“ vyrukoval bez pozdravu
a už vôbec jej neponúkol, aby si sadla.

„Ale, pán riaditeľ, vy neviete...“ chcela mu vysvetliť, čo sa stalo, že ho
pôvodne chcela požiadať o radu, no nenechal ju dohovoriť.

„Rozumieme si?“ zopakoval tvrdo, a tým vec považoval za uzavretú.

Eva mu pod rúškom vyplazila jazyk. „Aspoň na niečo sú tie handry na xichtoch dobré,“ pomyslela si, zvrtla sa a z jeho kancelárie takmer vybehla. Do očí sa jej začali tlačiť slzy, no nechcela, aby ju niekto videl plakať. Utekala po chodbe, a keby niekoho stretla na schodoch, tak by ho z nich asi zrazila. Ruky zatínala do päste, od pocitu nespravodlivosti jej horeli lica. Vbehla do svojej kancelárie, dopadla na stoličku, strhla rúško a tvár schovala do dlaní, v ktorých mala vyryté priehlblinky od nechtov. Chvíľu tak sedela, plecía sa jej natriasali od plaču. O chvíľu si utrela oči, vybrala tlačivo na priepustku, vypísala svoje meno, podčiarkla kolónku „Návšteva lekára“, schmatla kabelku, a vyšla z kancelárie. Cestou z budovy zavolała personálnej, že jej prišlo veľmi zle, má teplotu, bolesť hlavy, možno korona a radšej ide okamžite domov. Z domu zavolała mladej, empatickej lekárke, že má kašeľ, teplotu a bolí ju hlava. Aspoň na niečo bol dobrý ten nezmysel, že chorí ľudia majú zákaz chodiť k doktorovi. Dostala maródku, aby ju nemohli vyhodiť, keď sa zistí, že pokračuje vo vykonávaní „výtržností“, ako riaditeľ nazval jej vyhrážku o podaní sťažnosti na starostlivosť o seniorov v penzióne.

Doktorka ju po vypísaní práceneschopnosti objednala na testy, a keď jej vyšiel negatívny výsledok, navštívila ju. Vysvetlila, že čaká na operáciu krčnej chrbtice, a keďže jej ju kvôli pandémie odložili, má také bolesti, že nevládze sedieť v práci zhrbená pred počítačom a išla domov robiť „výtržnosti“. Uľahčene si vydýchla, že tú mladú doktorku vlastne ani neoklamala, lebo tie bolesti boli niekedy naozaj neznesiteľné.

No dôležitejšie ako sťažnosť je dostať mamu preč z penziónu. Keby bola aspoň v takom stave, v akom bola, keď ju nechávala v ich „starostlivosti“, hneď by si ju zobrala domov. Operáciu jej aj tak odložili, nejako by to zvládli. Ale teraz... Mama ležala ako živá mŕtvola, nerozprávala, a čo je hlavné, potrebovala odbornú starostlivosť.

Zavolała sesternici Zuzane, ktorá pracuje ako ošetrovatelka v penzióne na inom sídlisku a roztraseným hlasom jej všetko rozprávala. Keď skončila, už plakali obidve.

„To je zlý sen. Načo to robia, keď k starčekom nemajú vzťah? Nech si idú sadnúť do Teska k pokladni, alebo niekde k pásu a nie k ľuďom, ktorí

potrebujú cit, trpezlivosť aj lásku. Prečo si ju nedala k nám?“ nechápala Zuzana. „Muselo ti byť jasné, že sa to niekedy dozviem. Vieš, že vianočnú návštevu krstnej som ešte nikdy nevynechala. Takže som sa to aj tak dozvedela. Bol to pre mňa veľký šok, keď som zistila, že je na Severnej. Vtedy som ešte rozmýšľala, prečo si ju dala k cudzím.“

„Asi som sa pred tebou hanbila, že ju odkladám na také miesto. Ved' som si to nevyriešila ešte ani sama so sebou. Verila som, že mama bude rýchlo doma. Kto mohol tušiť, že príde nejaká korona? Začiatkom roka sme iba videli v telke a počuli v rádiu, že nejaký vírus vyčíňa v Číne, ale všetci sme verili, že je to od nás ďaleko, že sem to určite nepríde. Keby som vedela, ako to dopadne, nikdy by som ju tam nedala. Ale robila tam moja kamoška, to zariadenie vychválila a sľúbila, že sa o mamu postará.“

„No, čo už teraz... Idem za riaditeľkou a uvidím, čo sa dá spraviť. Ešte sa ňa musím opýtať, či jej môžem povedať všetko tak, ako som si teraz vy počula.“

„Jasné, že môžeš. Ved' na nich idem podať žalobu, takže sa to aj tak rozkriekne. A keď mamu uvidí, sama posúdi. No, až bude treba, prídem jej to aj sama porozprávať. Lenže so žalobou nezačnem skôr, ako odtiaľ mamu nedostanem do bezpečia.“

„Dobre. Viem, že je potrebné preložiť ju hneď, ale momentálne sme plní. Uvidíme, čo sa dá robiť. Ozvem sa,“ Zuzana sa rozlúčila a Eva napriek tvrdeniu, že sa nikdy nebude modliť, usúdila, že teraz nastal ten správny čas.

Trvalo nekonečne dlhý týždeň, kým sa sesternica ohlásila. Dovtedy jej nevolala, nechcela ju znervózňovať. Vedela, že sa ozve, keď jej bude mať čo povedať.

„Áno, Zuzi!“ vykrikla, keď po druhom zazvonení prijala hovor.

„Uvoľnilo sa nám miesto. V noci nám umrela jedna milá a zábavná babička, ktorá tu žila viac ako desať rokov. Riaditeľka ti odkazuje, aby si prišla podpísať splnomocnenie, že v tvojom mene môže začať vybavovať prevoz,“ oznámila, a aj keď jej bol z hlasu cítiť smútok, Eva až nadskočila od šťastia.

„Prídem. Jasné, že prídem. Do hodiny som u vás. Ďakujem, Zuzi. Veľmi pekne ďakujem. Tebe aj pani riaditeľke.“

O dva dni balila mamine veci a išla podpísať papiere v penzióne na Se-vernej. Vyberala veci zo skrine a narýchlo ich hádzala do tašky. Skladaním sa nezdržovala. Chcela byť z tohto miesta preč čo najskôr.

„Vašej mamičke už bude dobre. Ale čo my ostatní?“ ozval sa za ňou tichý hlas pani Majerskej.

Eva otočila hlavu a pozrela do vystrašených očí. Svietili nad prikrývkou, ktorú mala stará pani opäť vytiahnutú až na nose. Pochopila, že sa tak nechráni pred korunou, iba sa snaží byť pred prísny personálom neviditeľná. Zobrala z nočného stolíka, ktorý predtým používala jej mama, ich spoločnú fotografiu a podala ju pani Majerskej.

„Nechajte si ju. Na pamiatku a ako nádej, že aj pre vás vybojujem láska-vejšiu starostlivosť,“ povedala šeptom, aby ju nezačul personál.

Podľa toho, ako fotku rýchlo zdrapla a schovala pod paplón, Eva po-chopila, aké veľké je riziko, že by si to táto milá pani odsákala aj za ňu. Za to, čo sa chystala urobiť hneď vtedy, ako zbadala, do akého stavu sa za niekoľko mesiacov dostala jej mama. Vydýchla si, že sa podarilo previezť ju z dosahu tunajšieho „láskavého“ personálu. Keďže sanitka s mamou práve pred chvíľou odišla, nič jej nebránilo v tom, aby mohla začať robiť podľa riaditeľových slov „výtržnosti“.

S papiermi v rukách a s taškou cez plece išla vypýtať mamin mobil. Doslova Andreu chytila pod krk. Tá sa nadýchla a krútiac hlavou vysvetľova-la, že netuší, kde jej mama zapatrošila telefón.

„Okamžite mi vráťte mobil mojej mamy, lebo vám tu urobím taký bordel, že vás ani politickí kamaráti nezachránia! Počula som, že ste jej ho ukradli!“ kričala, zo zakrytej tváre jej trčali iba oči, z ktorých by pri troche fantázie šľahali blesky. Andrea začala cívať.

„Počkajte, je dosť možné, že si ho vaša mamička dala k nám nabiť. Pozriem sa,“ vbehla do izby pre personál a okamžite sa vrátila s maminým telefónom.

„Vidíte? Našla som ho,“ povedala dotknuto, akoby očakávala, že sa jej treba ospravedlniť.

Eva jej ho vyškľbala a odchádzala z budovy, v ktorej mamu pred rokom nechala v nádeji, že sa o ňu postarajú tak, akoby sa starali o vlastnú matku.

„Máte šťastie, že mám cez ústa rúško. Inak by som vás opľula,“ povedala studeným očiam, ktoré vykúkali ponad rúško.

„Prečo odtiaľto mamičku odnášate?“ opýtala sa jej tenkým hlasom mladučka opatrovateľka, ktorá odomykala dvere.

Eva na ňu pozrela a nevedela, čo si má myslieť. Táto žabka je buď taká naivná, ako vyzerá a nevidí, čo sa tu deje, alebo totálne arogantná a je presvedčená, ako niektoré jej kolegyne, že starí ľudia sú už iba záťažou pre spoločnosť.

„Previezli sme ju do zariadenia, kde sa o ňu budú starať, ako si zaslúži. Nenechám ju tu, kde sa staráte iba o to, kedy bude ďalší dôchodca mínus jeden,“ odvrkla a vyšla z budovy. Ani sa neotočila, aby zistila, či mladá žena pochopila jej vysvetlenie maminho odchodu.

Okrem Zuzky pani Strnadová preberala aj hlavná sestra. Eva zatiaľ neprišla.

„Preboha! Čo to s ňou urobili?“ zašepkala Zuzka a rukou si zakryla ústa. Oči sa jej zaliali slzami.

„Krstná, počujete ma? To som ja, Zuzana, vaša neter,“ šepkala a hladkala ju po líci.

Lenže reakcia neprišla. Žiadne slová, otočenie hlavou, ani úsmev.

„Viete, v akom stave ju tam prijímali?“ opýtala sa hlavná opatrne. Nechcela robiť žiadne unáhlené závery, keďže nevedela, v akej kondícii nastupovala do zariadenia na Severnej.

„Tesne pred nástupom som ju nevidela, ale bola som u nich mesiac predtým. Pozrite,“ Zuzana vytiahla mobil a v galérii našla fotky z poslednej návštevy, kde sedela vedľa krstnej mamy na gauči a objímali sa. Pustila jej aj video, kde si krstná rozbaľovala papuče a hovorila, že to nie je darček na radosť, ale na mučenie, lebo teraz ju Eva začne ešte viac nútiť, aby chodila.

Hlavná si to pozrela a bez slova odišla z miestnosti. Keď sa po chvíli vrátila nasledovaná riaditeľkou, odokryla pani Strnadovú.

„Vyzlečte ju, Zuzana, prosím,“ požiadala a z plášťa vybrala mobil.

Riaditeľka obzerala ich novú klientku a pri tom krútila hlavou.

„Hovoríte, že keď ju hentí prijímali, bola v lepšom stave?“ opýtala sa ešte pre istotu.

„Na tisíc percent. Pozrite, mám pár fotiek z oslavy narodenín. To bolo asi dva mesiace pred nástupom na Severnú, ale o chvíľu príde jej dcéra, určite má toho viac a porozpráva vám všetko sama,“ zatiaľ čo Zuzana rozprávala, riaditeľka chytila pani Strnadovú za ruku.